

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1553. usque ad annum 1557

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1771

VD18 9011857X

§. 136. Hæresis progressus in Poloniæ Regno.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66565](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-66565)

Sæcul. XVI. Idem Episcopus in suo libro hæc habet:
A.C. 1557. „Poloni decipiuntur ab istis hæreticis
Stanis. Hof. „fraudum Architectis, qui in suis
l. c. „congressibus populo pollicentur, quod
Sander. hæ- „Sanguinem Christi administrent, cum
ref. 207. „tamen nil nisi modicum vini, prout in
Spond. an. „popinis venditur, atque exiguam panis
1560. n. 31- „portionem, sicut in communi mensa
 „comeditur, porrigant. Nonne per sum-
 „mam calumniam accusant Ecclesiam
 „Catholicam, perinde acsi illa Sangu-
 „nem Christi fidelibus non præberet,
 „cum tamen ejus Corpus nec a suo San-
 „guine, nec ab anima, nec a Divinitate
 „separari possit. Cunctis ergo hisce Do-
 „ctoribus nulla fides est attribuenda,
 „quos inter præcipuus est Joannes Las-
 „kius, qui nil inausum, intentatumque
 „reliquit, ut Lutheri errores per præci-
 „puas Prussiæ urbes divulgaret., Hic
 idem Lasskius Nobilis erat Polonus, qui
 Sacræ militiæ adscriptus Episcopatum
 adeptus est: ast spreta hac dignitate Lu-
 theranæ sectæ nomen dedit, brevi ta-
 men relictis horum hæreticorum ca-
 stris Sacramentariorum errores profes-
 sus est.

§. CXXXVI.

*Hæresis progressus in Poloniæ
Regno.*

Nihi lominus nec Pontificis diploma
ad

ad Sigismundum Augustum Regem, nec Stanislai Hosii dialogus hæresis progressus ita sistere valuit, ut non eadem altiores indies radices ageret, cum ad id plurimum conferret vehemens desiderium, quo idem Rex Polonico Senatus declarare cupiebat, quod nuptias inire vellet cum Barbara de Radzivill, Geofoldi Palatini Vidua, quæ quidem ex nobilissimo juxta, ac opulentissimo Lithuaniae genere orta, vitæ tamen licentia valde deformis, ac pene infamis erat. Evidenter Regina Sigismundi Mater, necnon Regiæ ipsius Filiae nullum non movebant lapidem, ut hoc connubium præpedirent, quinimo Regina se cuncta in Republica susdeque versuram Filio suo palam minitabatur, eo fine, ne adeo infame scortum, quale Radzivillam reputabat, Nurus ipsius, Regina, ac Domina evaderet. Verum Rex unice cæco suo amori deserviens hæc minas flocci pendebat, moxque convocato Senatu suis blanditiis rem eo deduxit, ut Proceres Radzivillam velut legitimam Reginam, veramque Regis Sponsam venerarentur. Verum hi sua indulgentia eo unice collimabant, ut Regem adducerent, quatenus & ipse illis, novisque erroribus, quos jamjam eorum potissimi amplectebantur, faveret, ac suffragaretur: unde ab illo temporis articulo

*Sæcul. XVI.**A.C. 1557.**Lubien. hist.**rer. Eccl.**Pol.**Ant. Maria**Grat. episc.**Annal. in vi-**ta Card.**Commend.*

P p 2 ten-

Sæcul. XVI. sentiendi libertas ruptis omnibus mode-
A.C. 557. rationis debitæ repagulis augebatur, crima relinquebantur impunita, atque ejusmodi tumultibus Novatores dexterime ad errores suos ubique divulgandos, firmandosque utebantur. Deridebantur tum omnis cultus, atque Ecclesiæ ritus, novæque Lutheri, & Calvini doctrinæ palam adoptabantur, ubi etiam preces publicæ, ac Sacra Mysteria juxta ritum recens introductum celebrabantur, simulque pristina Religio tanquam deformis ridiculorum rituum colluvies despiciebatur, pluribusque in locis Ecclesiæ cultus abrogabatur, nam Catholicis templo, ut Novatores ibidem suam sectam divulgarent, penitus eripiebantur, atque ejiciebantur Sacerdotes, sensimque populus numero, ac potentia tantopere ex crescet, ut nec amplius legum auctoritatem, nec Regis potestatem veneraretur.

Præterea ad augendos hos tumultus ex Galliis, Helvetia, Italia, & Germania, aliisque locis accurrebant exterri, quibus, utpote hæretica doctrina imbutis Sigismundus I. olim Regni aditum interdixerat. Hi haud contenti, quod depravatis mentis suæ sensibus etiam corruptos mores suos accommodarent, insuper pravas doctrinas, quarum veneno infecti erant, latius ibidem diffun-

diffundebant. Hos inter Novatores ex- **Sæcul. XVI;**
 teros præcipue numerabantur præter **A.C. 1557.**
 Servetum, cuius supplicium supra descri-
 psimus, Blandrata, Lelius, Socinus, Al-
 ciatus, Okinus, Gentilis, Gribaldus, Sta-
 tor, pluresque alii, qui omnes novi A-
 rianismi sectam profitebantur, palam-
 que SS. Trinitatis Mysterium impugna-
 bant, atque ex eo, quod illis nec ingenii
 acies, nec agendi dexteritas, nec Ami-
 corum favor deesset, facile Regni præ-
 cipuos seducebant, qui vel ostentationis
 cupiditate, vel seditionis pruritu indu-
 cti, vel proprii quæstus aviditate, vel aliis
 rationibus incitati novis hisce Sectato-
 ribus suum impendebant præsidium,
 quo suffulti impostores illi profanas suas
 novitates cujuscunque status conditio-
 nis, sexusque personis subdole instil-
 labant.

§. CXXXVII.

Duæ Universitates in Anglia Cardi- nalis Poli jussu lustratæ.

Cum interea Cardinalis Polus in An- **Burnet. hist.**
 glia haud inconsultum fore cense- **de lai reform.**
 ret, ut duæ hujus Regni Universitates **t.2.l.2.p.5.6.**
 lustrarentur, hinc Scoto Cestriensi Epis-
 copo, Ornametto, & Watsonio ad Lin-
 colniensem Episcopatum nominato
 Cantabrigensem, aliis vero Oxo-
 niensem Academiam visitandi munus

P p 3 com-